

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Forum Competens Quæstionibus ex Universo Jure
selectis, atque ad praxin utilissimis illustratum, Seu
Tractatus Canonico-Civilis**

Friderich, Melchior

Ingolstadium, 1709

§. I. An Forum acquiratur in loco Contractus?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61662](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61662)

CAPUT III.

De Foro Contractus.

§. I.

An Forum acquiratur in loco Contractus.

SUMMARIUM.

168. In loco Contractus quivis convenitur ratione contractus: etiam Clericus; sed solum coram Judice Ecclesiastico.
169. Etiam privilegiatus alius, nisi habeat privilegium in Corpore Juris clausum.
170. Idem procedit de quasi contractu & quavis conventionem.
171. Idem de distractu, seu negotio dissoluto.
172. Licet domicilium mutarit, qui in loco domicilij contraxit.
173. Juxta Statuta Bavariæ contrahens solum convenitur in loco domicilij.
174. Exceptis quibusdam casibus.
175. Quandoque etiam de Jure communi conveniri nequit in loco contractus.

168. Sortiri quemvis forum quoad contractum ibi, ubi contractum iniit, aperti juris est *C. ult. de For. comp. C. 1. §. 3. eod. in 6. L. heres absens 19. §. proinde. ff. de Judic.* ita tamen, ut Clerici conveniendi sint coram Judice Ecclesiastico, coram laico laici. *cit. C. 1. §. 3. & C. 1. de privil. in 6.* Neque obstat, quod Clericus absque licentia sui Ordinarij, cui videlicet ratione Beneficij vel domicilij subjectus est, in alienum Episcopum consentire nequeat juxta *C. significasti 18. de For. comp.* quia ibi agitur de prorogatione, eoque Episcopo, cui Clericus nullo modo subjectus est; secus si subjectus fiat ratione vel delicti, vel contractus, vel rei sitæ. Cur autem quivis in loco contractus conveniri possit, & si judicium suscipere ibi nolit, captis pignoribus ac manus injectione ad id compelli,

pellī, ratio est, ne creditores sumptibus & difficultatibus graventur in adeundo contra debitorem Judice domicilij. *C. 1. §. contra-hentes de For. comp. in 6. §. ibi DD.* nam locus domicilij sæpe valde dissitus est, & ibi facile judicium fraudibus eludi possit; præterquam quòd in loco contractus facilius constare potest cum de ipso contractu, tum de solemnitatibus requisitis, quam ibi, ubi domicilium habet debitor advena.

169. Procedit assertio I. etiam de privilegiatis, ijs videlicet, qui privilegium habent, ut non nisi coram certo Judice respondere teneantur: nam nihilominus conveniri possunt coram Judice loci, in quo contraxerunt. *C. dilecti. 17. de For. comp. & cit. C. 1. de privil. in 6.* nisi habeant privilegium in corpore Juris clausum, ut post Bart. Castr. Felin. ac alij aiunt apud Petr. Barbosa in *L. 2. §. 3. ff. de Judic. n. 115.* Quæ tamen exceptio an jure subsistat, merito dubitari potest: nam si vera esset, sequeretur, quòd pupillus, vidua, ac miserabiles personæ, cum habeant privilegium in corpore Juris clausum *L. un. C. quando Imperator.* conveniri in loco contractus non possent; quòd tamen est contra mentem omnium, ut ait Barbosa *l. c. n. 118.* Milites quoque privilegium habent in corpore Juris clausum *L. tam collatores 18. pr. C. de re mil. & L. magisteria 6. C. de jurisd. om. judic. & tamen in loco contractus conveniri possunt. L. penult. C. de pact.* Et quòd non obstante privilegio in corpore Juris clauso quis in loco contractus conveniri possit, probat *L. 36. §. fin. ff. de Judic.* Verum sustineri adhuc posse videtur hæc exceptio communi DD. calculo approbata. Nam *L. un. C. quando Imp.* solum dicitur, quòd pupilli & miserabiles personæ ad Imperatoris tribunal trahi nequeant, alios verò ipsi trahere eò queant: non verò absolutum fore privilegium ipsis conceditur. De militibus non omnibus, sed solum in Oriente constitutis sermo est *cit. L. 18. C. de re milit.* Magistris militum de causis militum cognoscendi potestas tribuitur *cit. L. 6. C. de Jurisd.* non tamen cum exclusione aliorum Judicum. Demum *L. 36. ff. de Judic.* non est sermo de personis privilegium

gium in corpore Juris clausum habentibus, vi cuius non nisi coram certo Iudice conveniri possint.

170. Procedit Assertio II. Non solum de contractu, sed etiam de quasi contractu, & omni conventionione, ex qua oritur obligatio. Accurs. Jaf. Gotof. in *L. 27. de cond. indeb.* Panor. in *C. fin. de For. comp. n. 29.* Felin. *n. 27.* Kling. *n. 11.* Cuiac. in *L. 7. ff. de pact.* Zanger. *de Except. p. 2. c. 1. n. 109.* Umm. *ad process. jud. disp. 4. th. 1. n. 4.* ac communis apud Olivap. 3. *For. Eccl. q. 22. n. 20.* contra Cuman. Albert. de Ros. ac alios. Patet ex *L. 19. §. 1. & L. 20. §. 36. ff. de Judic.* Neque solum de obligatione, quæ principaliter ex contractu oritur, sed etiam de secundaria, ad damna videlicet & interesse. *C. dilecti 17. de For. comp. & ibi Pan. n. 6. Butr. n. 17. Felin. l. c. n. 19. Jaf. in L. 1. ff. de eo, quod certo loco n. 6. Dec. in L. si convenerit ff. de Jurisd. n. 31.*

171. Procedit III. etiam de distractu, ita videlicet, ut ratione hujus conventio locum habeat ibi, ubi distractum negotium fuit. Ita tenent post Castr. Alex. Butr. ac alios Tiraq. in *Leg. conub. gloss. 5. §. 8. & Barbosa in L. 19. §. proinde de Judic. n. 12.* ubi tamen hanc legem malè adducit, quia verbum *distrabere* ibi non accipitur pro *dissolvere*, sed pro *vendere* juxta *tit. ff. §. C. de distract. pignor. tit. C. de patrib. qui fil. suos distrax. ac L. 2. §. fin. ff. de transact.* Pariter non apparet, quàm benè adducatur *L. exigere dotem. ff. de Judic. & L. qui loco certo ff. de condict. indeb.* Ratio verò est, quia contractus & distractus à pari procedunt. *L. Pomponius §. præterea ff. de acquir. poss. ipsèque distractus mutuo consensu factus conventionem includit, & obligationem: ubi autem conventio fit, & obligatio contrahitur, ibi conveniri quis potest, ut modò dictum est.*

172. Procedit IV. ut licet in loco domicilij contraxerim, & domicilium mutarim, nihilominus ibi conveniri adhuc possim ratione contractus vel quasi. *L. 2. C. de Jurisd. om. Jud. & ibi Bart. n. 1. Bald. ac alij, Pan. in C. proposuisti de For. com. n. 8. Felin. n. 2. Dec. in L. cum quædam. ff. de Jurisd. n. 4. Barbosa in L. 19. §. proinde*

de de Judic. rubr. de For. contr. n. 11. quia licet forum domicilij mutari possit, non tamen mutari potest forum contractus. Marian. C. ult. de For. com. n. 56. & cit. DD.

173. Hæc juxta Jus commune asserta sunt. Aliter loquendum est juxta Jus Bavaricum: ex eo enim, quod tit. 19. art. 10. der Landrecht statuitur, ut nullus subditus provincialis alterum arresto gravari faciat in publicis nundinis, aut urbibus & oppidis, ubi neuter eorum civis est, sed ut ad Judicem suum ordinarium remittantur, bene deducunt Ill. & Excell. D. Schmid & Prænob. D. de Bassis Semicent. 1. Contr. 29. à n. 2. nullum subditum provincialem habere facultatem, alium subditum extra locum domicilij conveniendi. Cum enim Judex loci contractus jurisdictionem in personam & res advenæ exercere nequeat, nisi per arrestum, detentionem, manûs injectionem, & captionem pignorum, consequens est, etiam actionem & conventionem prohibitam esse, utpote quæ cum effectu in loco contractus intentari non possit. Neque ratio supra allata n. 168. in Bavaria locum habet: tum quod locus contractus & domicilij sæpe parum distant; tum quod tribunalia, præsertim superiora, ita constituta sunt, ut nemo justè allegare possit difficultatem litigandi, ac contra inferiorem Judicem, si justitiam non administrat, facillè adiri superioris possit.

174. At etiam in Bavaria extra locum domicilij subditus provincialis conveniri potest I. Si ibi, ubi intentatur actio, bona possidet, quæ actori expressè vel tacitè hypothecata sunt. Ita statuitur tit. 11. art. 1. der Landrecht & tit. 3. art. 1. desß Band. Proceß consequenter ad L. fin. C. ubi in rem actio. L. si prædium C. de præd. & alijs reb. min. & C. fin. de For. comp. juxta quæ actio realis instituitur coram Judice loci, ubi res sita est. II. Si quis certo loco promisit se soluturum: tunc enim in loco, in quem condixit solutionem, conveniri potest, & per detentionem ac arrestum ad solutionem compelli. Quæ exceptio expressè habetur cit. tit. 19. art. 10. III. Si quæpiam civitas aut oppidum detinendi vel arre-

standi

standi facultatem ex antiqua consuetudine habeat. *cit. tit. art. 7.* Qualis consuetudo vigere dicitur in Metropoli Bavariæ Monachij & Landshuti. Idem dicendum est de privilegio. Videatur Illust. ac Excell. D. Schmid *ad cit. art. 7. 9. & 10.* qui cum Prænob. D. de Bassis *cit. Contr. 29. n. 10.* bene ait, valere pactum, quo subditi Bavariæ promittunt, se responsuros in loco contractus, vel coram alio Judice non suo: nam si juxta *cit. art. 10. tit. 19.* conveniri possunt in loco, in quem condixerunt solutionem, ut modo dictum est, non est ratio, cur non absolute valeat pactum de respondendo in loco contractus. Accedit, quod Jure Bavarico licita est prorogatio jurisdictionis, saltem tacita, uti aperte sumitur ex *tit. 5. art. 3. des Summarischen Proceß / & tit. 5. art. 13. des Gerichts-Ordnung.*

175. Sed & de Jure communi non semper conveniri in loco contractus potest debitor, videlicet si advena sit, & dum v. g. emit, statim ex loco recessurus est, idque nôrit venditor: censetur enim tunc, si pretium non statim expectat aut petit, fidem emptoris sequi, nec solutionem hîc petere, ac idcirco hîc convenire non potest. *L. 19. §. proinde 2. ff. de Judic. & ibi Gloss. Bart. Castr. Fulgos. Dixi I. si nôrit venditor, advenam emptorem statim discessurum: nam si hoc ignorat, convenire eum potest in loco contractus. cit. §. proinde.* Neque hæc sententia contradictorem habet, ut ait Fulgos. *ibi. n. 5.* Scientia verò aut ignorantia ex conjecturis probatur: v. g. si emptor peregrinus in loco contractus pergulam, tabernam, vel horreum conduxit, censetur animum habuisse aliquamdiu ibi permanendi, nec recedendi, donec satisfecerit obligationibus contractis. Ita omnes teste Barbof. *in cit. §. 2. n. 96. & 105.* Dixi II. si pretium non statim petit aut expectat: nam etsi sciat venditor, emptorem statim recessurum è loco, si tamen credit, solutionem ante discessum faciendam, convenire eum hîc poterit, quia fidem de pretio non habet, & moram in loco domicilij vel alio tempore hîc solvendi non concedit, ut observant *cit. DD. Ex dictis inferunt Bart. l. c. n. 1. Bald. col. 1. v.*

sed pone, Castr. n. 6. ac alij contra Fulgos. quòd venditor, si dicto modo secutus est fidem emptoris advenæ, eum in loco contractûs convenire non possit, tametsi is postea ad eundem locum, nondum factâ alibi solutione, revertatur: nisi, ut addit Castr. *in cit.* L. 19. §. 1. discedens emptor pergulam in loco contractûs servâisset. Idem porrò tradunt de venditore respectu emptoris quoad obligationem tradendi & evictionem præstandi. Similiter maritus de dote conveniri non potest, ubi de ea convenit, vel dotale instrumentum confectum est; sed solum in loco sui domicilij. L. *exigere dotem* 65. ff. *de Judic.* & fusè ibi Petr. Barbofa. Denique Legatus conveniri in loco contractûs tempore legationis nequit super eo, quòd ante legationem contractum est, sed jus habet revocandi domum. L. 2. §. 3. & 4. ac L. 8. ff. *de Judic.* Quæ leges quomodo conciliandæ sint cum L. *eum qui* 5. §. 1. ff. *de constit. pecun.* videatur Cujac. L. 13. *obs.* 17. & Petr. Barbol. *in cit.* L. 2. §. 3. à n. 141.

§. II.

*Utrum in loco Contractûs ad ejus dissolutionem
agi possit.*

SUMMARIUM.

176. *Varia opiniones DD. proponuntur.*
 177. *In loco contractûs quisvis conqueri potest, sibi non esse numeratam pecuniam. Et agere ad rescissionem contractûs ex L. 2. C. de Rescind. vendit. Nec non de nullitate contractûs. Et Redditoriâ vel Æstimatoriâ actione ex ædilitio Edicti. Imò etiam ad restitutionem in integrum.*
 178. *Respondetur ad opposita.*
 179. *Episcopus loci contractûs relaxare juramentum potest, ut impugnari contractus valeat. Nec tamen rescindere contractum.*
 176. *Ingens hæc diffidium inter DD. est. Communis cum Bald.*